EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJA (ES) 2023/1890

2023 m. gegužės 10 d.

su pastabomis, sudarančiomis neatskiriamą sprendimo dėl Europos inovacijos ir technologijos instituto (EIT) 2021 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo dalį

EUROPOS PARLAMENTAS,

— atsižvelgdamas į savo sprendimą dėl Europos inovacijos ir technologijos instituto (EIT) 2021 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo,

— atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 100 straipsnį ir V priedą,

— atsižvelgdamas į Biudžeto kontrolės komiteto pranešimą (A9–0130/2023),

A. kadangi, remiantis Europos inovacijos ir technologijos instituto (toliau – Institutas) pajamų ir išlaidų suvestine ([1]), galutinis Instituto (EIT) 2021 finansinių metų biudžetas buvo 360 913 825,71 EUR, t. y. 42,26 % mažesnis negu 2020 m.;

B. kadangi valdyba aštuonioms Instituto žinių ir inovacijų bendrijoms (ŽIB) skyrė 357 511 198 EUR (96 %) jų 2021 m. verslo planams įgyvendinti;

C. kadangi 2021 finansinių metų biudžetas sumažėjo, nes 2021 m. žinių ir inovacijų bendrijoms skirtų ir įgyvendintų dotacijų suma buvo gerokai mažesnė dėl perėjimo nuo ankstesnio prie naujojo daugiametės finansinės programos laikotarpio;

D. kadangi Audito Rūmai savo ataskaitoje dėl Instituto 2021 finansinių metų metinių ataskaitų (toliau – Audito Rūmų ataskaita) nurodo, kad gavo pagrįstą patikinimą, jog Instituto metinės ataskaitos yra patikimos ir jose nurodytos operacijos yra teisėtos ir tvarkingos;

Biudžeto ir finansų valdymas

1. pažymi, kad dėl biudžeto stebėsenos pastangų 2021 finansiniais metais biudžeto įsipareigojimų asignavimų įvykdymo lygis einamaisiais metais buvo 97,91 %, t. y. 1,94 % mažesnis, palyginti su 2020 m.; pažymi, kad einamųjų metų mokėjimų asignavimų panaudojimo lygis buvo 99,47 %, t. y. 0,34 % didesnis palyginti su 2020 m.;

2. atkreipia dėmesį į tai, kad buvo priimta Instituto 2021–2027 m. strateginė inovacijų darbotvarkė (SID), kuria patvirtinamas padidintas beveik 3 mlrd. EUR Instituto biudžetas septynerių metų laikotarpiui ir išplėsti įgaliojimai;

3. atsižvelgdamas į pastabą dėl tolesnių veiksmų, susijusių su Instituto laikinojo darbuotojo patirtų 1 200 EUR kelionės ir gyvenimo išlaidų kompensavimu, pažymi, kad 2022 m. Institutas kaip taisomąją priemonę paskelbė naują konkursą dėl laikinųjų paslaugų sutarčių sudarymo, kuris apima laikinųjų darbuotojų komandiruočių išlaidas ir su kelionėmis susijusius aspektus, kad būtų sumažinta galima rizika;

([1]) OL C 141, 2022 3 29, p. 161.

Veikla

4. pažymi, kad Institutas naudoja su jo žinių ir inovacijų bendrijomis susietą pagrindinių veiklos rezultatų rodiklių (PVRR) sistemą; pažymi, kad, kaip ir ankstesniais metais, žinių ir inovacijų bendrijos nevisiškai panaudojo Instituto skirtas dotacijų sumas;

5. pažymi, kad 2021 m. Institutas plačiu mastu įgyvendino savo darbo programą, nors ir buvo tam tikro vėlavimo dėl vėlyvo Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2020/2093 ([2]) ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/695 ([3]) priėmimo; pažymi, kad dėl nepakankamų Instituto žmogiškųjų išteklių kai kurių prioritetų, t. y. stebėsenos strategijos ir perėjimo prie e. dotacijų, įgyvendinimas buvo atidėtas iki 2022 m.; pažymi, kad, be kitų pagrindinių Instituto 2021 m. laimėjimų, pradėta jo iniciatyva „Aukštojo mokslo institucijų (AMI) iniciatyva: inovacijų gebėjimų stiprinimas aukštojo mokslo srityje“, kuri yra pagrindinis 2021–2027 m. SID tikslas; palankiai vertina tai, kad vidutinis dotacijos skyrimo laikas sutrumpėjo nuo 187 dienų iki 117 dienų;

6. palankiai vertina sąveikos ir bendradarbiavimo su kitomis institucijomis ir įstaigomis plėtojimą; atsižvelgdamas į tai, atkreipia dėmesį į 2021 m. padarytą pažangą įgyvendinant Instituto susitarimo memorandumą su Europos inovacijų taryba (EIC) ir vykdant bendrus projektus, susijusius su žinių ir inovacijų bendrijų startuolių prisijungimu prie EIC spartinimo programos ar Moterų verslumo darbotvarkės populiarinimu; atkreipia dėmesį į Instituto bendradarbiavimą su Europos Sąjungos teisėsaugos mokymo agentūra tokiose srityse kaip įdarbinimo komisijos ar informacinių technologijų (IT) parama; taip pat atkreipia dėmesį į daug rezultatų davusį Instituto bendradarbiavimą su Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnyba skatinant Europos įmonių ir MVĮ inovacijas – 2021 m. 35 renginiuose dalyvavo daugiau kaip 700 asmenų;

Personalo politika

7. pažymi, kad 2021 m. gruodžio 31 d. etatų planas buvo įgyvendintas 93 %: paskirti 42 iš 45 laikinųjų darbuotojų, kurių etatai patvirtinti pagal Sąjungos biudžetą (patvirtintų pareigybių skaičius toks pat, kaip ir 2020 m.); pažymi, kad 2021 m. Institute taip pat dirbo 21 sutartininkas, 15 laikinųjų darbuotojų ir vienas deleguotasis nacionalinis ekspertas;

8. apgailestauja, kad trūksta lyčių pusiausvyros Instituto vyresniojoje ir vidurinės grandies vadovybėje: penki iš šešių (83 %) šių lygmenų vadovų yra vyrai; atkreipia dėmesį į lyčių atstovavimą Instituto valdyboje: 9 iš 15 (60 %) yra vyrai, ir tarp visų Instituto darbuotojų: 35 iš 63 (56 %) darbuotojų yra moterys; atkreipia dėmesį į Instituto įsipareigojimą įgyvendinti Lyčių lygybės veiksmų planą – 2021 m. buvo surengta daug renginių, pvz., buvo vykdoma moterų verslumui ir lyderystei skirta programa, kurioje dalyvavo įvairios žinių ir inovacijų bendrijos, ir specialus projektas „Girls Go Circular“, kuriuo siekiama padidinti moterų dalyvavimą gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos ir matematikos srityse; ragina Institutą imtis konkrečių priemonių siekiant kuo greičiau pagerinti lyčių pusiausvyrą visais hierarchijos lygmenimis ir pateikti ataskaitą biudžeto įvykdymą tvirtinančiai institucijai;

9. pažymi, kad vienas buvęs Komisijos narys ir vienas buvęs Europos Parlamento narys gauna lėšų iš Instituto biudžeto kaip Instituto valdybos nariai;

10. atkreipia dėmesį į tai, kad 2021 m. Instituto darbuotojų kaita siekė 6,3 %; atkreipia dėmesį į tai, kad Institutui sunku pritraukti ir išlaikyti aukštos kvalifikacijos specialistus dėl žemo darbo užmokesčio koeficiento Vengrijoje; palankiai vertina Instituto skatinamąsias priemones ir socialines iniciatyvas, kuriomis siekiama išvengti didelės darbuotojų kaitos;

([2]) 2020 m. gruodžio 17 d. Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2020/2093, kuriuo nustatoma 2021–2027 m. daugiametė finansinė programa (OL L 433 I, 2020 12 22, p. 11).

([3]) 2021 m. balandžio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/695, kuriuo sukuriama bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Europos horizontas“, nustatomos su ja susijusios dalyvavimo ir sklaidos taisyklės ir panaikinami reglamentai (ES) Nr. 1290/2013 ir (ES) Nr. 1291/2013 (OL L 170, 2021 5 12, p. 1).

11. atkreipia dėmesį į tai, kad 2021 m. labai padidėjo Instituto darbo krūvis, taip pat į naujas užduotis, susijusias su išplėstais Instituto įgaliojimais pagal programą „Europos horizontas“; vis dėlto pažymi, kad padidinus įgaliojimus ir užduotis nebuvo sukurta jokių naujų personalo išteklių, todėl dėl darbuotojų trūkumo susidarė kritinė padėtis, dėl kurios kyla pavojus Instituto daugiametės darbo programos įgyvendinimui ir patikinimui dėl valdomų lėšų; atkreipia dėmesį į tai, kad dėl to Instituto administracinės išlaidos yra labai mažos – 2 % viso biudžeto, palyginti su pagal programą „Horizontas 2020“ vidutiniškai skiriamais 4,6 %; atsižvelgdamas į tai, atkreipia dėmesį į riziką, kad nebus įgyvendinti visi pagrindiniai Instituto metinės darbo programos elementai; pažymi, kad Instituto valdyba atsižvelgė į Instituto darbuotojų trūkumą ir su tuo susijusią riziką, o 2021 m. pabaigoje ji pritarė turimų išteklių valdymo reorganizavimui, o Instituto struktūra ir organizacinė struktūra turėjo būti peržiūrėtos 2022 m.; pabrėžia, kad Institutas, atmetus jo pirmąjį prašymą dėl papildomų etatų 2021 m. ir 2022 m., vėl pateikė prašymą dėl 10 papildomų etatų 2022 m.; pripažįsta, kad Instituto išteklius reikia suderinti su lūkesčiais, susijusiais su naujais įgaliojimais; primena, kad nesilaikant personalo reikalavimų didėja klaidų ir pažeidimų rizika, o tai taip pat gali pakenkti patikimam Sąjungos biudžeto finansų valdymui;

12. primena, kad svarbu plėtoti ilgalaikę žmogiškųjų išteklių politiką dėl profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros, orientavimo visą gyvenimą ir konkrečių mokymo galimybių karjeros raidos srityje, lyčių pusiausvyros visais darbuotojų lygmenimis, nuotolinio darbo, teisės atsijungti, geografinės pusiausvyros stiprinimo, siekiant užtikrinti tinkamą atstovavimą visoms valstybėms narėms, ir neįgaliųjų įdarbinimo bei integracijos, taip pat užtikrinti, kad su jais būtų elgiamasi vienodai ir kad jų galimybės būtų plačiai skatinamos;

Viešieji pirkimai

13. pažymi, kad Institutas 2021 m. užbaigė 87 % viešųjų pirkimų procedūrų pagal savo planą ir taip viršijo tikslą 2021 m. užbaigti 85 % viešųjų pirkimų procedūrų; pažymi, kad Institutas pranešė, jog užbaigtos visos jo prioritetinės procedūros, išskyrus naują preliminariąją sutartį dėl komunikacijos paslaugų ir renginių valdymo;

14. pažymi, kad Audito Rūmų ataskaitoje nurodoma, kad dviejų audituotų mokėjimų atveju Institutas patvirtino susijusius biudžetinius įsipareigojimus tik po to, kai buvo pasirašyta sutartis. atkreipia dėmesį į Audito Rūmų pastabą, kad tai yra Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2019/715 ([4]) 73 straipsnio 2 dalies pažeidimas; atkreipia dėmesį į Instituto atsakymą, kad nuo 2023 m. dotacijoms valdyti bus naudojama programos „Europos horizontas“ standartinė Komisijos IT priemonė, nes šioje sistemoje yra įdiegtos tinkamos panašioms klaidoms kelią užkertančios vidaus kontrolės priemonės; taip pat atkreipia dėmesį į Instituto įsipareigojimą atnaujinti savo standartinę veiklos procedūrą dėl finansinių grandinių, kad joje būtų atspindimi būtini pokyčiai; ragina Institutą informuoti biudžeto įvykdymą tvirtinančią instituciją apie pokyčius šioje srityje;

Interesų konfliktų prevencija ir valdymas, taip pat skaidrumas

15. pripažįsta esamas Instituto priemones ir nuolatines pastangas užtikrinti skaidrumą, interesų konfliktų prevenciją ir valdymą bei informatorių apsaugą; pažymi, kad Institutas savo interneto svetainėje paskelbė savo valdybos ir vadovybės narių interesų deklaracijas ir gyvenimo aprašymus;

16. atkreipia dėmesį į Instituto įsipareigojimą atnaujinti ir patobulinti savo interesų konfliktų prevencijos ir valdymo politiką; pažymi, kad Instituto valdyba paprašė Komisijos iš anksto pritarti tam, kad būtų priimtas sprendimas dėl interesų konfliktų prevencijos ir valdymo bei sprendimų priėmimo procesų siekiant išvengti Instituto darbuotojų interesų konfliktų, kuris papildytų dabartines Instituto taisykles; palankiai vertina Instituto įgyvendinamas papildomas priemones, pvz., standartizuotų interesų konfliktų šablonų įdiegimą ir interesų konfliktų patariamojo komiteto įsteigimą; pažymi, kad interesų konfliktų, susijusių su perklasifikavimu ir atrankos procedūromis, atvejai buvo nustatyti ir sprendžiami taikant esamas rizikos mažinimo priemones;

([4]) 2018 m. gruodžio 18 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2019/715 dėl finansinio pagrindų reglamento, taikomo organams, įsteigtiems pagal SESV ir Euratomo sutartį ir nurodytiems Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 70 straipsnyje (OL L 122, 2019 5 10, p. 1).

17. palankiai vertina tai, kad Institutas tebėra viena iš devynių agentūrų, kurios nustatė savo vidaus taisykles, kurios reglamentuoja jų valdybų narių veiklą ir kurios viršija būtiniausius teisinius reikalavimus dėl galimų „sukamųjų durų“ reiškinio atvejų; pažymi, kad pagal Instituto gero elgesio kodeksą valdybų nariai dvejus metus po to, kai palieka savo pareigas, negali užimti jokių apmokamų ar neapmokamų pareigų bet kokiose įmonėse, mokslinių tyrimų centruose ar universitetuose, kurie dalyvauja Instituto žinių ir inovacijų bendrijose arba gauna Instituto dotacijas; taip pat pažymi, kad Institutas parengė politiką dėl iš darbo išėjusių darbuotojų prieigos prie konfidencialios informacijos ir gairių dėl apribojimų ir draudimų pasibaigus tarnybos laikui; ragina Institutą informuoti biudžeto įvykdymą tvirtinančią instituciją apie tai, kaip įgyvendinama ši politika;

18. primygtinai pabrėžia, kad reikia nustatyti sistemingesnes skaidrumo, nesuderinamumo, interesų konfliktų, neteisėtos lobistinės veiklos ir „sukamųjų durų“ reiškinio klausimams skirtas taisykles; ragina Institutą stiprinti savo vidaus kontrolės mechanizmus ir, be kita ko, sukurti vidaus kovos su korupcija mechanizmą;

Vidaus kontrolė

19. pažymi, kad, remiantis Instituto vidaus audito skyriaus ataskaita, iš 87 rekomendacijų, susijusių su tolesniu auditu, 29 neįgyvendintos rekomendacijos buvo baigtos įgyvendinti, 25 neįgyvendintos rekomendacijos priskirtos žemesnei kategorijai ir nė viena neįgyvendinta rekomendacija nebuvo priskirta aukštesnei kategorijai; pažymi, kad dėl to iki 2021 m. gruodžio 31 d. nebeliko jokių neišspręstų kritinės svarbos problemų;

20. pažymi, kad Institutas, persvarstydamas savo organizacinę struktūrą, 2021 m. pradėjo vidaus audito skyriaus funkcijos pakeitimą į žinių ir inovacijų bendrijų stebėsenos ir priežiūros funkciją;

21. atkreipia dėmesį į persvarstytą Instituto 2021–2023 m. kovos su sukčiavimu strategiją; pažymi, kad iš 2021 m. nustatytų 14 kovos su sukčiavimu tikslų 9 buvo visiškai pasiekti, 4 – iš dalies pasiekti, o 1 buvo atidėtas;

22. pažymi, kad 2021 m. Komisijos Vidaus audito tarnyba (VAT) atliko ir užbaigė žmogiškųjų išteklių valdymo auditą; pažymi, kad jį atlikus buvo pateiktos trys svarbios rekomendacijos; atsižvelgdamas į tolesnius veiksmus, susijusius su ankstesniais VAT auditais, pažymi, kad 2021 m. Institutas neturėjo neįgyvendintų esminių ar labai svarbių VAT rekomendacijų, o kai kurios svarbios rekomendacijos buvo atidėtos ir vis dar yra neįgyvendintos;

23. atkreipia dėmesį į Instituto vidaus kontrolės įsivertinimo išvadas, kad jo vidaus kontrolės sistema apskritai yra veiksminga ir efektyvi ir kad reikia toliau tobulinti 12-ąjį principą;

24. primena, jog svarbu stiprinti valdymo ir kontrolės sistemas, kad būtų užtikrintas tinkamas Instituto veikimas; primygtinai reikalauja laikytis reikalavimo užtikrinti veiksmingas valdymo ir kontrolės sistemas siekiant išvengti galimų interesų konflikto atvejų, *ex ante* ir *ex post* kontrolės priemonių nebuvimo, netinkamo biudžetinių ir teisinių įsipareigojimų valdymo ir nepranešimo apie problemas išimčių registre;

Skaitmeninimas ir žalioji pertvarka

25. atkreipia dėmesį į Instituto priemones, kuriomis siekiama pagerinti saugumą internete ir skaitmeninimą; pažymi, kad nuo 2021 m. Institutas įgyvendino visas ES institucijoms, įstaigoms ir agentūroms skirtas kompiuterinių incidentų tyrimo tarnybos stebėsenos paslaugas; pažymi, kad 2021 m. Institutas atliko kibernetinio saugumo auditus ir įgyvendino visas pateiktas rekomendacijas; atkreipia dėmesį į tai, kad 2021 m. nebuvo pranešta apie jokius kibernetinio saugumo incidentus; pažymi, kad, atsižvelgdamas į laipsnišką SYSPER (Europos Komisijos žmogiškųjų išteklių valdymo informacijos sistema) įgyvendinimą, 2021 m. Institutas pradėjo taikyti papildomus žmogiškųjų išteklių valdymo modulius;

26. pripažįsta, kad Instituto Klimato žinių ir inovacijų bendrija atlieka vadovaujamą vaidmenį siekiant veiksmingo aplinkos valdymo Sąjungoje; palankiai vertina Instituto dedamas pastangas mažinti kelionių skaičių ir išmetamą CO_2 kiekį; pažymi, kad 2021 m. buvo įsteigtas Tvarumo komitetas, kuriam pavesta nustatyti tolesnius veiksmus, kad Instituto veikla būtų neutrali anglies dioksido požiūriu;

27. primena, kad svarbu didinti Instituto skaitmeninimą ne tik vidaus operacijų ir valdymo tikslais, bet ir siekiant paspartinti procedūrų skaitmeninimą; pabrėžia, kad Institutas turi ir toliau iniciatyviai veikti šioje srityje, kad bet būtų išvengta skaitmeninio atotrūkio tarp Sąjungos agentūrų; vis dėlto atkreipia dėmesį į tai, kad reikia imtis visų būtinų saugumo priemonių, kad būtų išvengta bet kokio pavojaus tvarkomos informacijos saugumui internete;

28. ragina Institutą glaudžiai bendradarbiauti su ENISA (Europos Sąjungos kibernetinio saugumo agentūra); rekomenduoja, kad visiems Instituto darbuotojams būtų siūlomos reguliariai atnaujinamos su kibernetiniu saugumu susijusios mokymo programos; ragina Agentūrą greičiau parengti savo kibernetinio saugumo politiką, užbaigti ją iki 2023 m. gruodžio 31 d. ir informuoti biudžeto įvykdymą tvirtinančią instituciją;

Veiklos tęstinumas COVID-19 krizės metu

29. pripažįsta, kad Institutas susiduria su sunkumais, susijusiais su veiklos tęstinumo valdymu pereinant prie programos „Europos horizontas“, nes peržiūrėtas Instituto teisinis pagrindas nebuvo priimtas laiku; atkreipia dėmesį į 2021 m. Instituto patvirtintas rizikos mažinimo priemones, kuriomis siekiama atsižvelgti į programos „Europos horizontas“ teisinio pagrindo reikalavimus, nepaisant minėtų vėlavimų, pvz., į administracinės aplinkos supaprastinimo darbo grupės posėdžius ir 2021 m. pereinamojo laikotarpio veiksmų gaires; palankiai vertina tai, kad tokios pastangos sudarė sąlygas Institutui sėkmingai pereiti prie programos „Europos horizontas“, kuo labiau sumažinant veiklos sutrikimus;

30. atkreipia dėmesį į Instituto vykdomus veiksmus, kuriais siekiama užtikrinti veiklos tęstinumą COVID-19 pandemijos sąlygomis, pvz., programos „Microsoft Teams“ naudojimą komunikacijai ir bendradarbiavimui, taip pat greitųjų apklausų įgyvendinimą siekiant gauti darbuotojų atsiliepimus dėl pagrindinių klausimų; ragina Institutą praktiškai pritaikyti įgytą patirtį, susijusią su nuotolinio ir mišraus darbo metodais, siekiant geriau organizuoti posėdžius ir renginius, kuriuos ateityje būtų galima veiksmingiau rengti nuotoliniu būdu nei dalyvaujant fiziškai; primena, kad Institutas pasiekė teigiamų rezultatų, susijusių su dalyvavimu mišriuose renginiuose;

Kitos pastabos

31. pažymi, kad naujojoje 2021–2027 m. SID raginama stiprinti bendradarbiavimą su valstybėmis narėmis, stiprinant bendradarbiavimą, komunikaciją ir matomumą; atkreipia dėmesį į Instituto vykdomas tolesnes priemones, kuriomis siekiama stiprinti komunikaciją ir informuotumą savo bendruomenėje; pažymi, kad Institutas įsteigė tinklą, apimantį 89 nacionalinius kontaktinius asmenis, atstovaujančius 57 šalims – valstybėms narėms, programos „Horizontas“ asocijuotosioms šalims ir kitoms trečiosioms šalims; taip pat atkreipia dėmesį į Instituto žinių centro, kuris yra vieša politikos darbo dokumentų ir ataskaitų saugykla, plėtrą;

32. ragina Institutą toliau plėtoti sąveiką (pvz., žmogiškųjų išteklių, pastatų valdymo, IT paslaugų ir saugumo srityse), bendradarbiavimą ir keitimąsi gerąja patirtimi ir diskusijas abi puses dominančiomis temomis su kitomis Sąjungos agentūromis, siekiant padidinti veiksmingumą;

33. pažymi, kad kitos su sprendimu dėl biudžeto įvykdymo patvirtinimo susijusios pastabos, kurios yra horizontaliojo pobūdžio, pateikiamos jo 2023 m. gegužės 10 d. rezoliucijoje ([5]) dėl agentūrų veiklos, finansų valdymo ir kontrolės.

([5]) Priimti tekstai, P9_TA(2023)0190.